

August 1976

TIDSSKRIFTCENTRET

København

DET NYTTER NOGET AT STÅ SAMMEN!

udgivet af Nørrebros Beboeraktion

1. årgang nr. 1

Fra Kirkekarréens butik
i Baggesensgade

Karréen begrænset af Baggesensgade, Todesgade, Blågårds Plads og Blågårdsgade - i daglig tale kaldet for Kirkekarréen - er en af de første karréer i den sorte firkant, som kom under sanering.

Som en direkte følge heraf var beboerne i Kirkekarréen også nogle af de første, der valgte en såkaldt karrégruppe, der skulle arbejde på at varetage beboernes interesser i forbindelse med saneringen.

Senere - efter vedtagelsen af Boligforliget i foråret 1975 - er der også lavet

beboerrepræsentation i en del af karréen, men den gamle karrégruppe er stadig i fuld sving - ikke mindst på grund af Ole Andersen og hans kone Henny, der bor i Baggesensgade 21 A, og som har været med fra starten. De har med beundringsværdig energi og interesse for sagen, brugt masser af timer på at gøre saneringsselskabet forståeligt, at beboerne har krav på at være medbestemmende i saneringen.

STENBROEN har talt med Ole og Henny for at de kan fortælle andre beboere, som bor i karréer, der endnu ikke har hverken karrégruppe eller beboerrepræsentation lidt om, hvad det vil sige at arbejde aktivt for at forbedre sine boligforhold.

LÆS INDE I BLADET:

Leder	Side 2
Brandsikring	3
Folkets Hus, 5 år	4
Gadefest på Blågårds Plads	5
NB kører videre	6
Lejerforeningen Griffenfeld	7
Hvad skal tomterne bruges til?	8
Beboerarbejde i Kirkekarréen	9

fortsættes s. 9.

redaktion:

Ulla Thomsen } (ansv.h.)
 Freddie Olesen }
 Liller Møller (tegninger)
 Kaj O. Mortensen (foto)
 M.fl.

STENBROEN

giro: 3 29 94 81

NU KOMMER DET - BEBOERNES BLAD

Ja, nu kommer beboernes eget kvarterblad - STENBROEN !

Vi har længe ment, at det er vigtigt, at så mange som muligt får kendskab til , hvad der sker i kvarteret, fortæller andre om , hvad de selv laver , og hvilke problemer de har.

Vores ide er, at flest mulig skal være med til at forme bladet - skrive i det. Vi

vil for vores part forsøge at afdække de politiske studehandler, som vi gennem vores arbejde støder på. Vi vil afsløre bolighajer og byggespekulanter og deres beskidte metoder. Og vi vil komme med vores meninger om huslejestigninger, dårlig vedligeholdelse, brandsikring, saneringsplaner , spekulationsbyggeri og meget andet.

STENBROEN skal være sådan , at folk gider læse det , og det er derfor vigtigt , at læserne også selv kommer med indlæg i bladet.

Vi håber også at modtage kritik, både med hensyn til indholdet og opsætningen, så vi kan gøre det endnu bedre næste gang. Og næste gang bliver nok om en måned.

Vi skal bruge STENBROEN til at støtte hinanden i den fælles kamp for at forbedre forholdene. STENBROEN skal med andre ord være et af beboernes politiske våben !

Problemerne løses naturligvis ikke ved, at vi kun skriver om dem ; men det er ud-

gangspunktet for , at flere vil slutte op om kampen - og handle !

Derfor skal I bruge bladet - skrive i det - eller komme og fortælle os, hvad I mener ! Kontakt os i Beboerinformationen, Blågårdsgade 14, enten tirsdag, torsdag eller fredag mellem kl. 17 og 20.

NØRREBROS BEBOERAKTION

STENBROEN udgives af Nørrebro's Beboeraktion og udkommer en gang om måneden.

Oplag: ca. 7.500 eksemplarer.

Underskrevne artikler står ikke nødvendigvis for Nørrebro's Beboeraktions holdning.

Indlæg og forslag til næste nummer skal afleveres til NB i Blågårdsgade 14 senest d. 17. september.

STENBROEN er gratis for kvarterets beboere, men vi modtager med stor tak økonomisk støtte.

BRANDSIKRING !

Lejerne må selv kontrollere brandsikringen - for kommunen gør det ikke

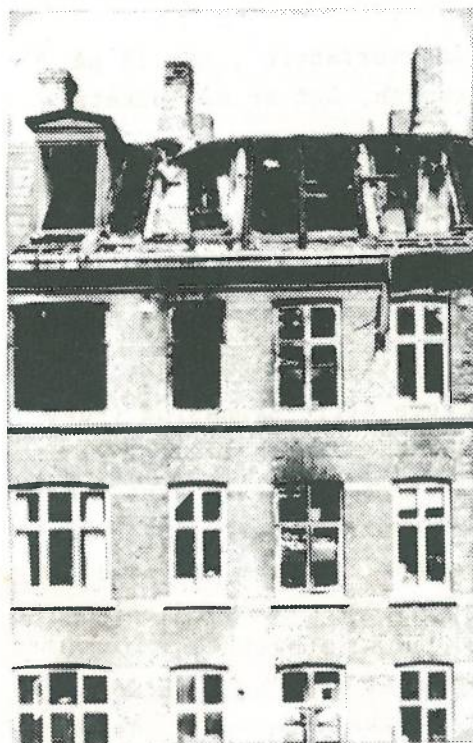
Alle ejendomme, der er opført før år 1900 skulle have været indberettet til kommunen inden den 1. august. Indberetningen skal indeholde oplysninger om, hvad ejeren mener, der skal gøres for at afhjælpe de brandfarlige forhold.

I et interview i Nørrebro Avis røbes det, at magistratens 4. afdeling faktisk ikke aner, hvor mange ejendomme det drejer sig om.

Kommunen kan således ikke kontrollere, hvor mange ejere, der endnu ikke har foretaget indberetningen.

ejeren skal informere lejerne

Ejeren skulle - hvad enten der er beboerdemokrati eller ej - have meddelt beboerne, hvor de kan se indberetningen.

Dette giver lejerne mulighed for at kontrollere, om ejeren overhovedet har tænkt sig at brandsikre.

Hvis lejerne endnu ikke har fået nogen besked, kan magistratens 4. afdeling oplyse, om ejeren nu også har indsendt en indberetning.

Kontrollér indberetningen !

Kommunen indrømmer blankt, at de ikke vil kontrollere, om brandsikringen faktisk bliver udført.

- " Vi har kun mandskab til at foretage stikprøvekontrol", siger man fra magistratens 4. afdeling.

Det er således op til beboerne selv at sikre sig, at der overhovedet bliver foretaget den nødvendige brandsikring; men det kan lige så vel ske, at ejeren benytter lejligheden til at lave en alt for dyr brandsikring.

I Beboerinformationen, der har til huse i Blågårdsgade 14, kan man få hjælp til at gennemgå ejerens forslag til brandsikring. Herudfra kan man nogenlunde beregne, hvor stor huslejestigningen vil blive.

Alle lejere, der bor i et af de huse i " firkanten ", som efter loven skal brandsikres, har modtaget en pjece fra NB om brandsikring. Læs den grundigt igennem - den giver svar på mange spørgsmål.

Vi har stadig flere eksemplarer tilbage i Beboerinformationen, hvis I enten ikke har modtaget pjecen, eller hvis den er blevet væk.

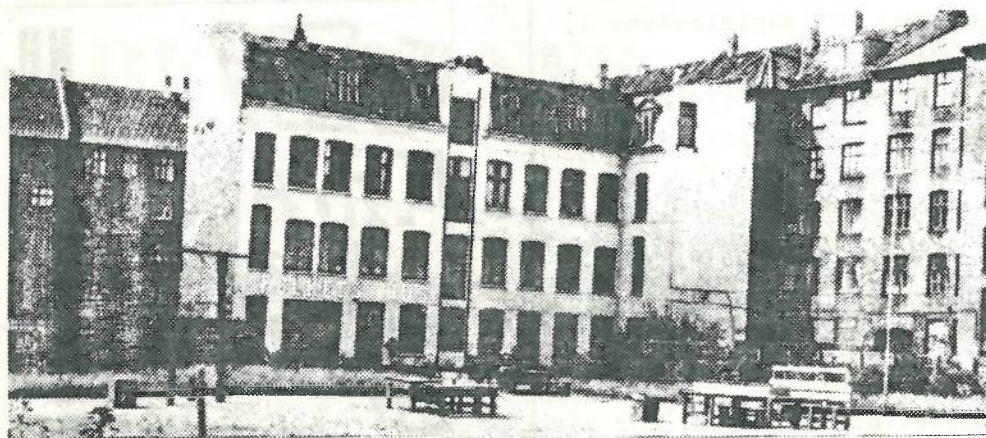
Den er gratis !

FOLKETS HUS FYLDER

FOLKETS HUS holder 5 års fødselsdagsfest den 12. september

- i den anledning har "STENBROEN" talt med én fra Folkets Hus' pressegruppe.

STENBROEN : Hvornår startede det hele ?

F.H. : Den 1. maj 1971 gik slumstormerne og beboerne sam-

men og fik i fællesskab Folkets Park i gang. Da det så begyndte at blive koldt hen i september, fandt man ud af at rykke ind i den gamle ma-

nufakturfabrik, som lå på grunden. Det er nu Folkets Hus.

STENBROEN : Hvordan er jeres forhold til kommunen ?

F.H. : De tilbød os i 1972 en af bygningerne i det tidligere Nørre Gymnasium (det nuværende Gartnergade 15, red.) ; men Københavns Kommune ville ansætte nogle pædagoger og andet personale til at administrere det. Ideen med Folkets Hus er jo netop at folk selv skal gøre et stykke arbejde - derfor sagde vi nej. I 1973 tilbød de os så Malernes Hus i Stengade 30. Da kommunen ved tilbuddet om at overdrage beboerne Stengade 30 som et nyt Folkets Hus, faktisk ønskede at dele Folkets Hus og Park ad, og da der også var for lidt plads, foretrak vi at

blive i Folkets Hus. Nu er det meget længe siden, vi har været til forhandlinger, hvilket måske skyldes en stiltende accept af Folkets Hus. Så vidt jeg ved, bakker Helge Nielsen os 100 % op.

STENBROEN : Der stod en artikel i Nørrebro Avis om splitelsen i NB. I den forbindelse stod der, at Blågårdsgadefløjens "havde Folkets Hus". Hvordan hænger det sammen ?

F.H. : Ja, det er jo forkert. Blågårdsgade 14 har en støttegruppe i Folkets Hus, som deltager i husets aktiviteter og tager nogle praktiske opgaver, som f.eks. at gøre rent; men vi må nok lige slå fast, at Folkets Hus kører helt selvstændigt, også økonomisk.

STENBROEN : Hvad foregår

R 5 ÅR

der nu i Folkets Hus ?

F.H. : Hele foråret har vi gået og plantet Folkets Park til. Det har også givet et godt resultat, de grønne områder er blevet kraftigt udvidet, og parken er blevet brugt godt hele sommeren. Ellers har der været de faste arrangementer, folkemusik hver onsdag aften og hver

søndag eftermiddag forskellige grupper udefra. Desuden er der musikundervisning hver torsdag aften. Om vinteren er der en del flere aktiviteter.

STENBRØEN : Hvad sker der så på selve fødselsdagen ?

F.H. : Oktobergruppen og Folkets Hus' Spillemand kommer og spiller. Yderligere forventer vi, at der kommer en teatergruppe. Der er endnu ikke lagt et fast program, men det kommer snart op på plakater i hele "firkanten".

**lørdag den
4. september
er der gade-
fest på Blå-
gårds Plads,
hvor der vil
være kaffe,
sang og mu-
sik.
MØD OP!**

bevar de lave huse !

I løbet af september måned vil saneringsselskabet ved politiets hjælp forsøge at sætte ca. 20 beboere i ejendommen Blågårds Plads 23-25 og Slotsgade 35 på gaden ! Huset skal rives ned som led i totalsaneringen omkring Blågårds Plads. Det - og mange andre huse i karreen - kunne sagtens bevares. Beboerne i denne ejendom, der

bor på midlertidige lejekontrakter, er opsagt pr. 1. marts, men har nægtet at flytte. Det samme har beboerne i Blågårds Plads 15-17 og Korsgade 36 - 38, der også er opsagt. beboerne vil ikke stiltiende finde sig i at blive sat på gaden af politiet, og de har heller ikke noget andet sted at flytte hen !

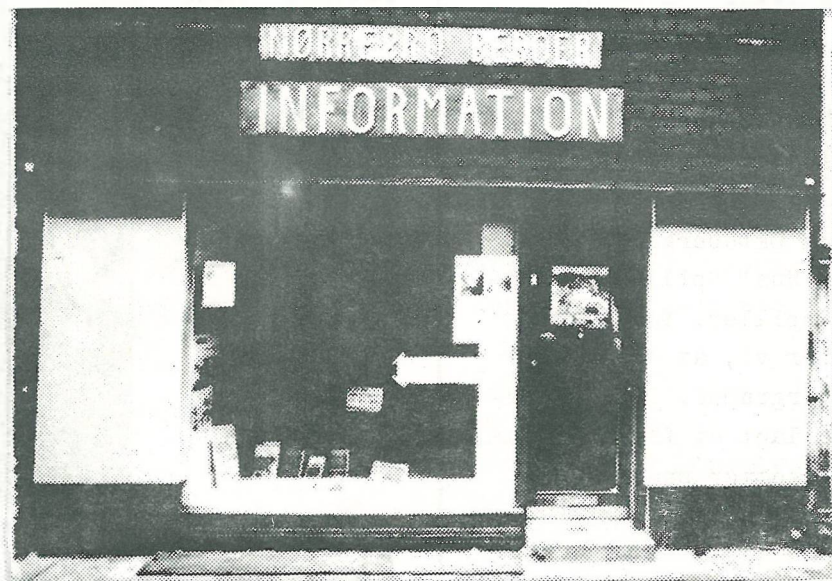
På et møde den 15. juli endte lang tids intern strid i Nørrebro's Beboeraktion med et endeligt brud mellem 2 fløje!

Efter 3½ års arbejde i den sorte firkant på Nørrebro, er organisationen NB for godt en måned siden blevet splittet. Det skete efter lang tids interne slagsmål om, hvilken måde NB skulle arbejde på.

NB's start

Nørrebro's Beboeraktion blev startet i den periode, hvor saneringen var ved at tage fart i den sorte firkant. Der var lavet 2 totalsaneringer, hvor 2 store karréer var blevet ryddet og lå hen som tomter. Den ene tomt er nu bebygget igen. Her ligger Murergadebyggeriet - med tårnhøje huslejer og med en lige så høj udnyttelse af grundene som før saneringen. På den anden tomt ligger Firkantens Byggelegeplads.

NB KØRER VIDERE

BEBOERINFORMATIONEN, BLÅGÅRDSGADE 14 holder åben: tirsdag, torsdag og fredag kl. 17-20

Byggelegepladsen er resultatet af NB's første aktion - besættelsen af den daværende P-plads på tomten mellem Stengade og Slotsgade i juni 1973. Siden da har NB stadig udbygget sit arbejde og er efterhånden blevet et kendt navn - også uden for kvarteret.

Den interne uenighed

Den sidste tids uenighed har først og fremmest gået på, i hvor høj grad beboerne i firkanten skulle have indflydelse på NB's beslutninger. Den største del af medlemmerne i NB har støttet den fløj, der mente, at beboerne skal have indflydelse på beslutningerne.

Til denne fløj hører de grupper, som har haft den direkte beboerkontakt, herunder også de grupper, som har arbejdet i Beboerinformationen i Blågårdsgade 14.

Den anden del af NB har stået for en "aktivistlinje". De mente, at NB skulle lægge linierne for kvarterets fremtid, og "derefter fortælle beboerne hvad deres ønsker og interesser er".

Det nytter ikke, at en lille hård kerne "aktivister" render rundt og laver aktioner og forhandler på beboernes vegne - især ikke hvis beboerne rent faktisk mener noget andet.

-udgangspunktet må være beboernes ønsker!

Det har mange gange vist sig, at NB's arbejde og holdning har medført resultater i kvarteret, og netop derfor er det vigtigt, at såvel arbejdet som meningerne også er et udtryk for beboernes meninger.

fortsættes s.10.

LEJERFORENINGEN "GRIFFENFELD" HAR I ÅRENE LØB GJORT ET STORT ARBEJDE FOR AT SIKRE LEJERNES RETTIGHEDER

Vi har talt med Tage og Edna Nielsen, der i snart 30 år har siddet i Griffenfelds bestyrelse :

STENBROEN : Hvad laver lejerforeningen Griffenfeld ?

GRIF : Vi bistår lejerne med alle forhold, der måtte opstå mellem ejer og lejer. Vi kan f.eks. nævne huslejestigninger i forbindelse med Boligforliget af 1975, hvor vi har hjulpet med klager over de store stigninger, der fulgte med den såkaldte "om-

kostningsbestemte husleje" .

STENBROEN : Hvad med sådan noget som moderniseringer ?

GRIF : Det er vigtigt at have størst mulig kontrol med de mange tvivlsomme moderniseringer af gamle ejendomme. Forbedringerne står tit slet ikke mål med de lejeforhøjelser, de medfører. Specielt efter vedtagelsen af "miniboligforliget" , vil mange modernisere for at kunne udstykke ejendommen i ejerlejligheder.

STENBROEN : Er der noget, man specielt skal være på vagt overfor ?

GRIF : Ja, man skal f.eks. passe på med at indgå de såkaldte "frivillige overens-

komster" med ejeren. I en ejendom i Egegade havde beboerne skrevet under på, at de godkendte en modernisering, som ejeren, Dansk Vinterbyg A/S, ønskede at foretage. Nu er en lejlighed, der før kostede 180 kr. steget til 600 kr., men lejerne kan ikke få en sag igennem i huslejenævnet, fordi de havde godkendt moderniseringen.

I Baggesensgade, derimod, hvor samme ejer også ville modernisere, har beboerne henvendt sig til GRIF, som så gennem huslejenævnet har fået moderniseringen stillet i bero.

Man skal aldrig skrive under på noget, før det er ordentligt undersøgt, hvilke konsekvenser, det kan få.

kontoret i Griffenfeldsgade 17 er åbent hver mand. og onsd. kl. 17,30 - 19,30 og tirs. og tors. kl. 12 - 14

Hvad skal saneringstomterne bruges til ?

Man river husene ned - uden at have planer for tomternes anvendelse !

Den sorte firkant har siden århundredskiftet været det tættest bebyggede område i Danmark. Kendetegnende for kvarteret er alt for lidt plads, for lidt lys og luft og i det hele taget dårlige muligheder for at vi som beboere kan få vore mest elementære behov dækket. Kvarteret blev på et tidligt tidspunkt centrum for det største saneringsområde i København.

I dag, hvor man har lavet saneringsplaner, der omfatter over halvdelen af bebyggelsen, og hvor man er godt i gang med saneringen, kan vi roligt sige, at den førte saneringspolitik er under al kritik. Huse står smadrede tilbage, og tomterne ligger uudnyttede hen.

Ikke mere betonbyggeri

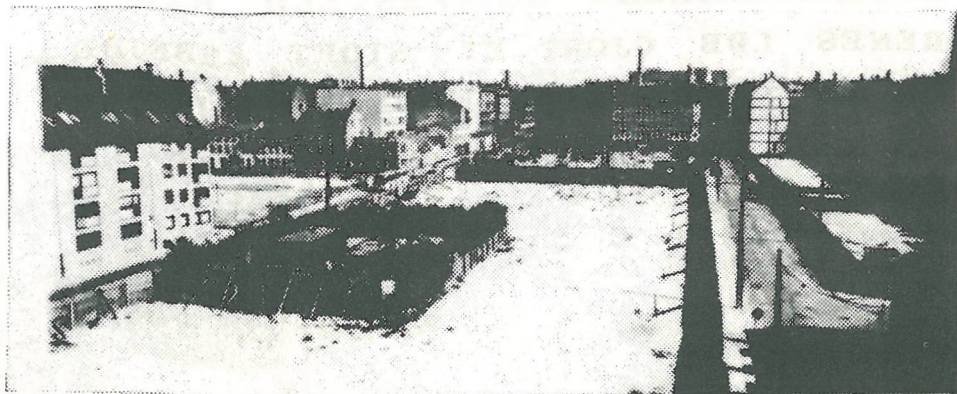
Man har fremsat tanker om at bygge nye betonboliger på de tomme grunde.

Hermed er man godt i gang med at gentage forrige århundredes fejltagelse : alt for mange huse på alt for lidt plads. Man forbedrer ikke kvarteret ved at opføre nye betonboliger. Slumproblemet er bl.a. et spørgsmål om manglende plads - og plads mangler vi i allerhøjeste grad!

- vi har brug for grønne områder og flere daginstitutioner

For at et boligkvarter skal kunne fungere ordentligt, skal der foruden gode boliger være plads, grønne områder og muligheder for leg og sport.

Sorte firkant vil naturligvis aldrig kunne opfylde kravene til nye boligområder ; men kraftige forbedringer er nødvendige. Der er så at sige

ingen grønne områder (med undtagelse af Folkets Park, som beboerne selv har måttet etablere), halvdelen af vore børneinstitutioner har intet udeareal, der er ingen muligheder for at dyrke sport, det nærmeste bibliotek ligger for langt væk, og der er intet socialcenter, på trods af kvarterets mange sociale problemer.

Det er til løsning af disse problemer, vi skal bruge tomterne.

Midlertidige anlæg er ikke løsningen

Kommunen har planer om at etablere midlertidige anlæg på de tomme grunde - men midler-

tidige anlæg løser ikke vore problemer på længere sigt.

Vi må kræve, at tomterne anvendes til formål, der vil gøre sorte firkant til et bedre boligkvarter, og det skal være permanente løsninger.

debat om tomternes anvendelse !

Vi ser derfor nødvendigheden af, at beboerne i sorte firkant selv starter en debat i karréerne, om hvad vi vil kræve, der skal være på tomterne. Kontakt NB's Miljøgruppe i Beboerinformationen i Blågårdsgade 14.

Med venlig hilsen
NB's Miljøgruppe.

fortsat fra forsiden

— det nytter noget...

STENBROEN : Hvordan og hvornår startede karréarbejdet i Kirkekarréen ?

O og H : Jah, hvornår var det nu det var - det er vist godt 2 år siden. Det startede med, at en repræsentant fra Nørrebros Beboeraktion kom op og spurgte, om vi ville være med i karréarbejdet. Derefter blev der - også af NB - arrangeret nogle beboermøder i karréen.

STENBROEN : Hvilke arbejdsopgaver har der så været i karréen til nu ?

O og H : Vi har lavet undersøgelser af, hvad beboerne ønsker, der skal være i vores kommende gårdanlæg, og vi har tegnet gårdanlægget sammen med arkitekt Ole Erdmann. Endvidere har vi lavet undersøgelser af vedligeholdelsesstanden i karréen, og her på det sidste har vi

også arbejdet med at indsende klager over den omkostningsbestemte husleje. Herudover har vi løbende afholdt beboermøder om de samme ting.

STENBROEN : Hvad anser I egentlig som de største problemer med hensyn til at få løst de arbejdsopgaver, som der ligger ?

O og H : Selve arbejdet giver ikke særlig store problemer, men det er i kontakten til saneringsselskabet og de andre myndigheder, de store problemer ligger. Kirkekarréen er vel nok den karré, der til dato har sloges mest med saneringsselskabet, og jeg selv (Ole) er vel nok den person i hele sorte firkant, der har været mest uvenner med de 4 øverste derinde ; men i dag går samarbejdet gnidningsfrit.

Alting kan vi næsten få der-
 indefra nu, fordi vi aldrig
 har ladet os skære ned. Vi
 er gået på med krum hals he-
 le tiden og har ladet dem vi-
 de - selv ved jule- og nyt-
 årstid - at man ikke bare
 kan affeje beboerne med en
 kort bemærkning og så smide
 røret på. For så går man bare
 videre til aviserne og beder
 dem komme ud og kigge på hu-
 sene.

STENBROEN : Er det svært at
 få folk til at være med i ar-
 bejdet ?

O og H : De tungeste at
 danse med er nok de ældre
 mennesker. De tør ikke væ-
 re med, førend man får gjort
 klart for dem, at de ikke kan
 blive smidt ud af deres lej-
 lighed, sålænge de blot af-
 holder deres forpligtelser
 ifølge lejekontrakten. Det
 er ikke forbudt at demonstre-
 re mod en lejer, men det er
 så sandelig heller ikke for-
 budt at demonstrere mod en
 ejer.

Jeg vil faktisk håbe, at vi
 også her i Baggesensgade kan
 få samlet så mange beboere,
 at vi kan danne en beboer-
 repræsentation; men ellers,
 som det har vist sig, kan ar-
 bejdet godt fungere blot med
 en karrégruppe. Bare folk
 vågner op og kommer ned i vo-
 res karrébutik og diskuterer
 problemerne.

For at arbejdet stadig kan gå
 fremad, vil vi opfordre NB
 til et tættere samarbejde med
 Griffenfeld for at få en end-
 nu bedre kontakt ud til bebo-
 erne.

BRANDSIKRING

Lejestigning på 60-120 kroner om måneden

En undersøgelse, som NB har foretaget, viser, at en almindelig brandsikring vil komme til at betyde en huslejestigning på mellem 60 og 120 kr. om måneden - oveni den "omkostningsbestemte" huslejeforhøjelse!

HUSLEJESTREJKE ???

Men hvad skal man gøre, når huslejen måske stiger fra 300

kr. til 600 kr. og derefter til 900 kr., som det er sket for en ældre pensionist i Wesselsgade ?

Spørgsmålet er, om vi skal blive ved med at finde os i det - eller om vi alvorligt skal overveje at fastfryse huslejen eller lave huslejeboykot. Disse tanker er der andre, der allerede har arbejdet med - f.eks. i Galgebakken i Albertslund - hvor beboerne har sagt stop. De vil ikke længere finde sig i de stadige overgreb, men har lavet huslejefastfrysning!

STØT

månedssbladet

STENBROEN

giro: 3 29 94 81

adresse:

Blågårdsgade 14

NB KØRER VIDERE

Den såkaldte "aktivistfløj" lod hånt om de beslutninger, som flertallet på NB's generalforsamling stemte for. Dette førte så i sidste måned til, at hele denne gruppe blev udelukket - ekskluderet - af NB.

Denne fløj hævder imidlertid stadig at være Nørrebro's Beboeraktion. Og det gør det naturligvis vanskeligt for den almindelige beboer at finde ud af, hvad der foregår.

Det NB, som har stået for den "beboerorienterede" linie, holder til i Beboerinformationen i Blågårdsgade 14, og det er os, der udgiver dette blad. Vi håber at dette kan give et lille indblik i de problemer, som har været beskrevet bl.a. i Nørrebro Avis om NB. I er velkomne til at kontakte os for at høre mere - eller for at snakke om andre problemer, som vi måske kan hjælpe jer med.

Med venlig hilsen
Nørrebro's Beboeraktion.

Står der tomme lejligheder i din ejendom ?

- Eller tænker ejeren på at modernisere den ?

Så kan det være fordi han vil udstykke ejerlejligheder. Hvis din ejendom bliver udstykket, betyder det, at din husleje stiger. Dette må vi stoppe !

Kom ned i Beboerinformationen og snak med os, så vi sammen kan gøre noget ved det.

Arrangementer i Folkets Hus i september

- 29.8. : Kvindegruppen
" Hos Anna "
5. 9. : Schousen, Ingemann
og Stig Møller
- 12.9. : Fødselsdagsfest
kl. 15 : Folkets
Hus Spillemand
kl. 18 - 19 pause
kl. 19 : Oktober-
gruppen
kl. 23 slut
- 19.9. : NAM
- 26.9. : Havnearbejdernes
Sangkor , Bille og
Dilles Musik gruppe